

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2026-08-13
Besvaras senast
2026-08-27

Till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)

2025/26:995 Gruvplanerna i Norra Kärr och skyddet av Vättern

Den 27 juni 2026 beslutade regeringen att bevilja Greena Mineral AB bearbetningskoncession för utvinning av bland annat sällsynta jordartsmetaller i Norra Kärr i Jönköpings kommun. Beslutet innebär att planerna på en gruva i området kan gå vidare till en fördjupad miljöprövning.

Beslutet har väckt stor oro hos både lokalbefolkningen och många andra som behöver Vätterns vatten för att få dricksvatten. Men det är också en fråga för hela Sveriges beredskap. Vattenförsörjningen måste vara trygg för århundraden framåt.

Sverige behöver en stark och ansvarsfull gruvnäring. Tillgången till kritiska mineral och metaller är viktig för såväl den gröna omställningen som Sveriges och Europas försörjningsberedskap. Men gruvor måste etableras på platser där verksamheten kan bedrivas utan oacceptabla risker för människor, miljö och andra samhällsviktiga värden.

Norra Kärr ligger i direkt anslutning till Vättern, som är en av Sveriges viktigaste dricksvattentäkter och försörjer hundratusentals människor med dricksvatten. Området kring Norra Kärr har dessutom mycket höga naturvärden. Riskerna för påverkan på yt- och grundvatten och därmed på Vättern måste därför tas på största allvar.

Regeringen uppger att bearbetningskoncessionen har förenats med villkor som bland annat ska skydda dricksvattenförsörjningen från Vättern och närliggande skyddsvärda områden. Samtidigt innebär regeringens beslut att gruvprojektet har tagit ytterligare ett betydande steg mot ett möjligt genomförande.

Vätterns betydelse som dricksvattentäkt är unik, och eventuella skador på vattenförsörjningen riskerar att få konsekvenser som inte går att reparera. Den gröna omställningen och behovet av kritiska råvaror får inte ställas mot skyddet av en av landets viktigaste dricksvattenresurser.

Mot denna bakgrund vill jag fråga energi- och näringsminister Ebba Busch:

Hur avser ministern att agera för att säkerställa att planerna på gruvbrytning i

Norra Kärr inte medför någon risk för Vättern som dricksvattentäkt, och är ministern beredd att verka för att någon gruvverksamhet inte kommer till stånd om ett fullgott och långsiktigt skydd för Vättern inte kan garanteras?

.....

Niklas Sigvardsson (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren